

مکلف شدن خودروسازان

در شرایط کنونی مراکز اسقاط فعال شدند و خودروسازان مکلف هستند در فروش های خود، فروش ویژه برای دارندگان خودروهای فرسوده داشته باشند

عکس: ایرنا

دستاوردی دیگر از جبران عقب‌ماندگی دولت قبل توسط شهید جمهور رونمایی شد**احیا و رکوردزنی اسقاط خودروهای فرسوده****کاهش ۱۴ درصدی روزهای آلوده**

در نهایت دیدیم که در دولت روحانی ، میزان مصرف بنزین بنشد افزایشی شد و از سوی دیگر، مردم با روزهای آلوده

بیشتری روبه‌رو بودند. این در حالی است که در دولت سیزدهم با اجرای طرح اسقاط خودروهای فرسوده، تعداد روزهای آلوده سال ۱۴۰۲ در تهران نسبت به سال ۱۴۰۱ به میزان ۵۱ روز برابر ۱۴ درصد کاهش داشته‌است.

یکی از چالش‌هایی که دولت سیزدهم از ابتدای فعالیت خود با آن روبه‌رو بود، تردد انبوه خودروهای قدیمی و فرسوده در کشور بود. خودروهایی که باید سالها قبل‌تر کنار گذاشته و به مراکز اسقاط سپرده می‌شدند اما دولت روحانی به بهانه تحریم، کاهش تولید خودروی‌توانایی خودروسازان در تأمین خواسته‌های مردم، برای دارندگان خودروهای فرسوده هیچ اقدامی انجام نداد و آنها را به حال خود رهاکرد.

۱۱۰ میلیون لیتر هدررفت روزانه**بنزین**

سیاست‌های دولت روحانی باعث شد که ایران در مصرف روزانه بنزین رکورد بزند. آنها مثال زنده که ترکیه با جمعیتی برابر با کشور ما مصرف سوختی برابر با ۱۰ میلیون لیتر در روز دارد در حالی که این رقم برای

ایران ۱۱۰ میلیون لیتر بنزین در روز شده بود. یکی از دلایل اصلی چنین مصرف سوختی به خودروهای فرسوده و ناوگان حمل‌ونقل عمومی فرسوده‌باز می‌گردد.

آغاز تحولی بزرگ

با توجه به مواردی که مطرح شد، یکی از اولین اقدام‌هایی که دولت سیزدهم انجام داد، این بود که در طرح‌های فروش های خودروسازان، جایگزینی خودروهای فرسوده را در نظر بگیرد و خودروسازان را ملزم کند که بخشی از خودروهای تولیدی خود را با شرایط مناسب در اختیار دارندگان خودروهای فرسوده قرار دهد و صاحبان این نوع خودروها در صف انتظار باقی نمانند. این امر تحولی بزرگ ایجاد کرد. خیلی از صاحبان خودروهای فرسوده از این فرصت استفاده و در طرح‌های فروش خودروسازان ثبت‌نام کردند. از این‌رو از سال گذشته تعداد خودروهای فرسوده که در خیابان‌های کشور خرد می‌گردند و یا در پارکینگ‌ها، کوچه و خیابان‌ها پارک بودند، در حال کاسته شدن است.

ظرفیت‌های برجسته قانون**ساماندهی خودرو**

از دیگر اتفاقات‌های مثبتی که در این حوزه شاهد بودیم، تصویب ماده ۱۰ قانون ساماندهی صنعت خودرو بود. در این

بنزینی که باید صادر می‌شد، خوراک خودروهای قدیمی و فرسوده شد.

دولت سیزدهم با اقدامات متعددی که انجام داد، باعث شد که دارندگان خودروهای فرسوده برای تغییر و فروش خودروهای خود ترغیب شوند. یکی از مهم‌ترین اتفاق‌ها این بود که ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده فعال شد. این ستاد سازوکاری را ایجاد کرد که سازمان‌ها، ارگان‌ها و مجموعه‌های مختلف بسترهای مناسب برای دارندگان خودروهای فرسوده فراهم کنند. بر این اساس شرکت‌های خودروساز مکلف شدند، فروش خود را در سه قالب طرح عادی، طرح ویژه مادران و خودروهای فرسوده انجام دهند. لذا این امر یک فرصت ویژه فراهم کرد که دارندگان خودروهای

در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ تعداد

خودروهای

فرسوده که

سالانه از

رده خارج

می‌شدند،

کمتراز

هفت‌هزار

خودرو بود.

درحالی

که طی سه

ماهه ۱۴۰۳

در مجموع

بیش از

۶۱ هزار

دستگاه

خودرو

فرسوده از

رده خارج

شد

برون شهری و همچنین وانت‌ها نیز بعد از ۱۵ سال فرسوده خواهند بود. اتوبوس‌های درون شهری دیزلی، گازسوز و برقی به ترتیب سن فرسودگی ۱۰، ۱۲ و ۲۰ سال خواهند داشت.

استارت عقب‌ماندگی

تا قبل از سال ۱۳۹۷ که واردات خودرو به دلیل تحریم صنعت خودرو و افزایش تحریم‌ها علیه ایران ممنوع نشده بود، بار اسقاط خودرو بردوش واردکنندگان خودرو بود که در ازای واردات خود باید گواهی اسقاط خودرو دریافت می‌کردند. با ممنوعیت واردات، این موضوع به کلی به فراموشی سپرده شد. طبق گزارش‌های مرکز پژوهش‌های مجلس در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ تعداد خودروهای فرسوده که سالانه از رده خارج می‌شدند کمتر از هفت‌هزار خودرو بود. این در حالی است که در سال ۹۳ حدود ۳۴۰ هزار دستگاه خودروی فرسوده وارد چرخه اسقاط شده بود و در سال ۱۳۹۶ سال قبل از ممنوعیت واردات خودرو نیز میزان اسقاط فرسوده‌ها به ۲۰۰ هزار دستگاه رسیده بود. بر این اساس طی پنج سال که از ممنوعیت واردات خودرو گذشت، ۸۵ درصد از مراکز اسقاط خودرو به تعطیلی کشانده و در نهایت در دولت شهید ابراهیم رئیسی مجدد مراکز اسقاط فعال شدند.

کارشناسان یادآور شدند که در سال‌های پایانی فعالیت دولت روحانی حذف اسقاط خودروها نگرانی‌هایی از قبیل تهدید محیط زیست، آلودگی هوا و مصرف بیش از اندازه سوخت را به‌وجود آورده بود. در همین سال‌ها با کاهش ارائه گواهی اسقاط، ممنوعیت واردات خودرو و معافیت خودروسازان داخلی از اسقاط خودروهای فرسوده، رفته‌رفته مراکز اسقاط نیز تعطیل شدند و این طرح پس از گذشت سال‌های طولانی نتوانست به خوبی اثرگذار باشد. اما از ابتدای فعالیت دولت سیزدهم این رویه تغییر کرد و اکنون می‌بینیم که مراکز اسقاط فعال شدند و خودروسازان مکلف هستند در فروش‌های خود، فروش ویژه برای دارندگان خودروهای فرسوده را داشته باشند.

شفاف‌سازی قابل‌تأمل

طبق گزارش وزارت صمت در اسفندماه سال ۱۴۰۲ در خصوص تعداد خودروهای فرسوده کشور اعلام شد که یک میلیون و ۳۰۰ هزار دستگاه از ۲۱ میلیون دستگاه خودروی سواری معادل ۶ درصد، ۱۱، ۱۱ میلیون و ۲۰۰ هزار دستگاه از ۱۲ میلیون و ۵۰۰ هزار دستگاه موتورسیکلت معادل ۹۰ درصد، ۲۵ هزار دستگاه از یک میلیون و ۱۰۰ هزار دستگاه کامیونت، کامیون و کشنده معادل ۲۳ درصد، ۱۸ هزار دستگاه از ۲۲ هزار دستگاه اتوبوس درون‌شهری معادل ۸۲ درصد، ۱۳ هزار دستگاه از ۲۳ هزار دستگاه اتوبوس برون‌شهری معادل ۵۷ درصد، ۶۹ هزار دستگاه از ۸۰ هزار دستگاه معادل ۸۶ درصد، ۱۹۰ هزار دستگاه از ۴۰۰ هزار دستگاه تاکسی معادل ۴۸ درصد و ۱۱ هزار دستگاه از ۳۴ هزار دستگاه خودروی دولتی معادل ۳۲

تولید

درصد فرسوده هستند.

تحقق رکوردزنی

براساس این گزارش، ابتدای سال گذشته ستادی در وزارت صمت تشکیل شد و مسئولیت اسقاط و نوسازی خودروهای فرسوده به این ستاد محول شد. در همین راستا حرکت جهشی در راستای اسقاط خودروهای فرسوده ایجاد شد. در سال گذشته ۲۵ درصد نسبت به مجموع چهارسال گذشته رشد اسقاط خودرو محقق شد.

براساس اظهارنظر مهران سالاربه مسئول ستاد مذکور امسال نیز تقریباً تاکنون ۹۸ درصد اهداف سال گذشته را پوشش داده‌ایم که قطعاً با این روند می‌توانیم رکورد سال‌های گذشته را که بیش از سیصد هزار خودرو بود، بشکنیم. او افزود: در طرح بدون جایگزین که خودروهای فرسوده از رده خارج شده‌اند شامل اسقاط ۶۰ هزار و ۲۳۶ دستگاه بوده که در طی سه ماه گذشته انجام شده‌است.

همچنین در طرح جایگزین و البته در بخش تاکسی یک‌هزار و صد و سه تاکسی ثبت‌نام شده‌اند که نیمی از این تاکسی‌ها از رده خارج و جایگزین شده‌اند. البته در این روند، ۲۸۷ تاکسی برون‌شهری نیز از رده خارج و جایگزین شده‌اند که در طرح‌های جایگزینی شخصی نیز شاهد اسقاط و جایگزینی ۱۵ دستگاه بوده‌ایم. در مجموع بیش از ۶۱ هزار دستگاه خودرو فرسوده طی سه ماهه ۱۴۰۳ از رده خارج شدند. همچنین مالکین خودرویی که می‌خواهند خودروهای خود را تبدیل به احسن کنند ۲۰ درصد سهمیه عرضه خودروسازان را به خود اختصاص می‌دهند.

این گزارش می‌افزاید: عوامل مختلفی در روند اسقاط و جایگزینی استاندارد خودروها اثرگذار هستند. تسهیلاتی که در این عرصه ارائه می‌شود طبق قانون باید به داوطلبان اعطا شود. در همین قانون اسقاط خودروها صندوقی در نظر گرفته شده است که متقاضیان اسقاط می‌توانند از این صندوق استفاده کنند که البته این صندوق باید شکل بگیرد. البته فرایند هماهنگی بین دستگاه‌ها قطعاً جذابیت این طرح را بالا می‌برد و در روند اسقاط و جایگزینی خودروهای فرسوده نقش‌آفرین و اثرگذار است. باید در نظر داشت در آیین‌نامه‌ای که اواخر سال گذشته ابلاغ شد، عنوان می‌کند دولت قیمت خودروهای اسقاطی را بیشتر از قیمت سال گذشته خریداری می‌کند که دست‌فروشدن را برای جایگزینی باز می‌کند. به همین دلیل از ابتدای سال رشد اسقاط خودروهای فرسوده به مراتب افزایش پیدا کرده‌است. البته در این روند باید تسهیلات بانکی و امور تسهیلگر دیگر نیز مدنظر قرار گیرد.

مجموعه این موارد می‌تواند تحول برجسته‌ای را که شهید جمهور برای احیای مجدد اسقاط و نوسازی ناوگان خودروهای فرسوده با هدف جلوگیری از هدررفت هزاران میلیارد منافع ملی و افزایش رفاه مردم به وجود آورد، تداوم دهد.

و با شیب تندتری از تعداد خودروهای فرسوده گانسته شود.

آمارها نشان می‌دهد که میزان مصرف سوخت خودروهای فرسوده نسبت به خودروهای جدید بیش از ۳ برابر است. قطعاً این امر برای کشوری که می‌تواند از صادرات بنزین به درآمدزایی برسد، یک بحران است و نباید این امر ادامه پیدا کند. لذا دولت بابت محصولی (بنزین) در حال پرداخت یارانه است که می‌توان با یک برنامه جامع از آن کاست و پول را صرف سایر فعالیت‌ها کرد. دولت چهاردهم با شرایط بسیار بهتری در قیاس با دولت سیزدهم در حال تحویل گرفتن فعالیت‌ها است لذا با توجه به فراهم شدن زیرساخت‌ها می‌توان با سرعت بیشتری به سمت اصلاحات رفت.

فرسوده با شرایط خوب بتوانند صاحب خودروهای روز شوند؛ مسأله‌ای که سال‌ها به فراموشی سپرده شده بود.

مسأله دیگر این است که قیمت‌گذاری برای خودروهای فرسوده صورت می‌گیرد، نسبت به گذشته بسیار بهتر شده و همین امر انگیزه جدی برای تغییر خودروهای فرسوده است. اگر دولت سیزدهم به این موارد توجه نمی‌کرد، اکنون تعداد روزهای پاک کشور بشدت تنزل یافته بود و از سویی مصرف بنزین با شدت بیشتری افزایش پیدا می‌کرد. لذا دولت سیزدهم در این خصوص خدمت ویژه‌ای به مردم کرد و امیدواریم نگاهی که در دولت سیزدهم وجود داشت در دولت آینده نیز تکرار

این مقام صنفی تصریح کرد: البته مردم می‌توانند طلای خود را بفروشند اما فروشنده پس از خرید باید طلا را ذوب کند و دیگر نمی‌تواند طلای مستعمل را مجدد بفروشد.

خودداری از خرید طلای

دست‌دوم مردم بذرافشان با بیان اینکه ممنوعیت فروش طلای دست دوم برای توسعه تولید طلا در کشور است، گفت: فروش طلای دست دوم از پایه اشتباه بود زیرا زمینه سودجویی را فراهم کرده بود و فروش طلای نو کاهش یافته بود. از سویی دیگر طی سال‌های گذشته عده‌ای با فروش طلای دست دوم بدون که استاندارد و تقلفات عریض، بازار را برهم زده بودند. رئیس اتحادیه طلای تهران افزود: مردم در زمان خرید طلا دقت داشته باشند و از خرید طلای دست دوم خودداری کنند. مصنوعات طلا در

اعلام اولیه مبنی بر حذف کد آیسک فروش طلای مستعمل از سامانه نوین اصناف شده است و مقرر شده طی روزهای آینده این کد به صورت رسمی حذف شود.

به میدان آمدن بازرسان

اتاق اصناف وی ادامه داد: کسانی که جواز رسمی فروش طلای دست دوم را گرفته بودند یک ماه مهلت دارند که رسته شغلی خود را در سیستم به خرده فروشی طلا تغییر دهند. این موضوع طی روزهای آینده ابلاغ خواهد شد. در صورتی که این تغییر رسته شغلی انجام نشود از طریق بازرسی‌های اتاق اصناف و اتحادیه‌ها نسبت به برخورد با واحدهای متخلف اقدام خواهد شد. همچنین سایر فروشندگان که بدون جواز نسبت به فروش طلای دست دوم اقدام می‌گردند باید این طلاها را جمع کنند.

از سال‌های قبل پیگیر ممنوعیت فروش طلای دست دوم از طریق وزارت صمت و اتاق اصناف بودیم زیرا فروش این نوع طلا موجب آسیب و خسارت به چرخه تولید و توزیع طلا شده بود. از این رو اتحادیه با پیگیری‌های مداوم به دنبال ساماندهی موضوع فروش طلای دست دوم بود زیرا تداوم فروش این نوع طلا آسیب‌های جدی به تولید طلا در کشور وارد می‌کرد.

وی افزود: نامه‌نگاری‌های زیادی در اتاق اصناف شده بود اما کمیسیون تخصصی طلای اتاق قبل از ابلاغ رسمی، این خبر را ابلاغ کرد. بذرافشان تصریح کرد: در حال حاضر

متخلف خرید داد و افزود: اتحادیه‌های سراسر کشور می‌توانند با اطلاع‌رسانی و ارسال اظهاریه لازم به واحدهای صنفی تحت پوشش خود و مشخص کردن یک ضرب‌الاجل یک ماهه، نسبت به اعمال ماده ۲۷ و ۲۸ قانون نظام صنفی برای پلمب و یا ابطال پروانه کسب واحدهای صنفی متخلفی که اقدام به فروش طلای دست دوم بدون استاندارد می‌کنند، اقدام کنند.

آسیب‌های جدی به تولید طلا

نادر بذرافشان، رئیس اتحادیه فروشندگان و سازندگان طلا و جواهر تهران در گفت‌وگو با مهرآهنگار داشت:

یادداشت**رحیم حسن‌زاده**

کارشناس صنعت خودرو

راهبردی که باید ادامه یابد

یکی از حوزه‌هایی که برای مردم بحران آفرینی کرده بود، تردد خودروهای قدیمی و فرسوده بود. خودروهایی که باید اسقاط و از ناوگان حمل‌ونقل، کنار گذاشته می‌شدند در چرخه حمل و نقل بودند و این امر برای کشور هزینه‌های میلیارد تومانی ایجاد کرد. تردد خودروهای فرسوده باعث شد که تعداد روزهای پاک کلان شهرها به حداقل برسد و همچنین

دولت سیزدهم در حوزه صنعت خودرو و قطعه‌سازی، کارنامه بسیار خوبی را بر جای گذاشت؛ تمام اتفاق‌های مثبتی که در این بخش شاهد هستیم به جهت خوش‌فکری شهید ابراهیم رئیسی است. رئیس جمهور فقید کشورمان از روز اولی که فعالیت خود را آغاز کرد، به فکر حل مشکلات مردم بود. مشکلاتی که از سال‌های قبل تلمبار شده بود.

بازار

با توجه به اهمیت موضوع حمایت از تولید کنندگان و همچنین حمایت از مردم و خریداران برای جلوگیری از خرید طلای فاقد استاندارد، هیچ واحد صنفی اجازه فروش طلای دست کیومرث امیریان، رئیس اتحادیه طلای تهران گفت: دارندگان جواز رسمی فروش طلای دست دوم، یک ماه مهلت دارند که رسته شغلی خود را به خرده‌فروشی طلا تغییر دهند. امیریان از برخورد با تلافروشان

اخبار**افزایش ۴۰ درصدی****صادرات غیرنفتی**

تجارت بدون نفت ایران (واردات و صادرات) از ۷۴ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۹ به ۵۷٫۷ درصد افزایش ۱۱۶ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۲ رسیده است. بر این اساس تجارت بدون نفت از نظر وزنی نیز از ۱۲۷ میلیون تن در سال ۱۳۹۹ به ۱۶۷ میلیون تن رسید که ۲۰ درصد افزایش نشان می‌دهد. گمرک ایران با اشاره به اینکه ارزش صادرات غیرنفتی در سال ۱۳۹۹ به میزان ۳۵ میلیارد دلار بود، افزود: میزان صادرات غیرنفتی در سال ۱۴۰۲ ۴۰ درصد افزایش نسبت به سال ۱۳۹۹ به رقم ۴۹ میلیارد دلار رسید. براساس این گزارش، ارزش واردات در سال گذشته به ۶۶ میلیارد دلار رسید که از این میزان ۲ میلیارد دلار به واردات شمش طلا و ۲۰۶ میلیارد دلار به کامیون و کشنده‌ها اختصاص داشت. این گزارش در خصوص تجارت ایران با ۱۵ کشور همسایه در سال گذشته اعلام داشت: در سال ۱۴۰۲ حجم تجارت خارجی ایران با کشورهای همسایه با ۱۰ درصد افزایش به بیش از ۶۱ میلیارد دلار رسید. همچنین در سال ۱۴۰۲ میزان ۱۷٫۸ میلیون تن کالا از مسیر ایران ترانزیت خارجی شد که نسبت به سال ۱۴۰۱ ۵۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. این گزارش با تأکید بر اینکه مجموع درآمدهای وصولی گمرک در فرس‌صل‌های مختلف در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۳۹۹، حدود ۹ برابر برآورد شده‌است، می‌افزاید: میزان درآمدهای وصولی گمرک در سال ۱۳۹۹ به میزان ۲۷ هزار میلیارد تومان بوده که این رقم با افزایش ۹ برابری در سال ۱۴۰۲ به ۲۴۷ هزار میلیارد تومان رسید.

تدوین دستورالعمل**اندازه‌گیری لیتیم**

برای نخستین بار در کشور، اندازه‌گیری لیتیم در شوره‌های طبیعی کشور با دقت و صحت قابل اطمینان، در آزمایشگاه مرکزی سازمان زمین‌شناسی کشور فرسوده شد. به همین دلیل به‌زودی دستورالعمل اندازه‌گیری و روش اجرایی تحلیل لیتیم تدوین شد و در انتظار اخذ استاندارد ملی است. سهیلا لبابول مدیرکل علمی سازمان زمین‌شناسی کشور گفت: بدین ترتیب روی حدود ۷۰۰ نمونه از شوره‌های سنتزی و مصنوعی (که در محیط آزمایشگاه ساخته شده) از مناطق مختلف مطالعه کردند و تأثیر سایر عناصر مانند سدیم، پتاسیم، کلسیم، منیزیم، کربن، سولفات و میزان اسیدپتیک، مواد جامد حل شده و چگالی شوره‌ها را روی اندازه‌گیری لیتیم بررسی و علاوه بر آن، نمونه‌های استاندارد نیز صحت سنجی شد تا اینکه بتوانند عدد لیتیم را با دقت و صحت قابل پذیرش گزارش کنند.

تسهیلات ویژه**برای حضور****در نمایشگاه روسیه**

علاوه بر تسهیلات صندوق نوآوری و شکوفایی معاونت عملی فناوری ریاست جمهوری به شرکت‌های دانش‌پیشیان، صندوق حمایت از صنایع پیشرفته وزارت صمت نیز تسهیلاتی برای مشارکت در پائوبون جمهوری اسلامی ایران در نظر گرفته است. ابراهیم دوست‌زاده مدیر پروژه روسیه انجمن صنایع همکن قطعه‌سازان خودرو گفت: نمایشگاه اتومبیلیتی مسکو در فهرست رویدادهای مهم و مورد حمایت صندوق نوآوری و شکوفایی قرار دارد. همچنین صندوق حمایت از صنایع پیشرفته وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز هزینه‌های مرتبط با حضور شرکت‌های قطعه‌ساز در نمایشگاه اتومبیلیتی مسکو را به صورت تسهیلات در اختیار آنها قرار می‌دهد.

آب شده را بخرند.

وی اضافه کرد: تولید مصنوعات طلا به قدری ارتقا یافته که در بخش صادرات طلای دست دوم برابری می‌کند و مردمی که با خرید طلای دست دوم به دنبال پس‌انداز بودند می‌توانند از این به بعد طلای با اجرت پایین و یا طلای